

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/45/2025
Identifikačné číslo spisu:	4122010201
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Bargel
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4122010201.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí konanom 29. októbra 2025 v Bratislave s následným verejným vyhlásením rozsudku, v trestnej veci obvineného F. B. pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, o dovolaní obvineného podanom proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2To/14/2024, z 3. apríla 2024

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2To/14/2024, z 3. apríla 2024

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 200 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, § 139 ods. 2 Trestného zákona a § 322 ods. 3 Trestného poriadku v neprospech obvineného F. B.

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušuje rozsudok Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2To/14/2024, z 3. apríla 2024.

Zrušuje aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikazuje Krajskému súdu v Nitre, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

IV. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku neberie obvineného F. B., nar. X. A. XXXX v W., do väzby.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra, sp. zn. 3Tk/1/2022, zo 14. decembra 2023 v spojení s rozsudkom

Krajského súdu v Nitre sp. zn. 2To/14/2024, z 3. apríla 2024 bol obvinený F. B. uznaný za vinného zo spáchania zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona. Za to bol menovanému uložený podľa § 200 ods. 2 Trestného zákona, podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky, pričom krajský súd, podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, obvineného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený prostredníctvom zvoleného obhajcu dovolanie s poukazom na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku [zásadným spôsobom bolo porušené právo obvineného na obhajobu] a podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť].

Obvinený v dovolaní v podstate uviedol nasledovné:

„[...] Obvinený namieta, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, pretože neobsahuje údaje predovšetkým o tom, ako sa súd vyrovnal s otázkou zavinenia obvineného, minimálne jeho uzrokovania s tým, že čin spáchal na chránenej - chorej osobe. Odvolací súd neodôvodnil, ako dospel k záveru, že obvinený vedel, že poškodená je chorá osoba, pričom súd nesmie úmysel určiť nejednoznačne, musí ho definovať celkom jasne a bez akýchkoľvek logicky odôvodnených pochybností, čo sa nestalo (R 60/1972, R/17/2003, rozsudok NS SR 6To/3/2016). Zo žiadneho dôkazu, procesne vykonaného pred súdom, nie je možné vyvodit' záver, že obvinený bol minimálne uzrokován s tým, že pácha trestný čin na chorej osobe. Vo vzťahu k následku (páchanie činu na chorej osobe) chýba vedomostná zložka i vôľová zložka, analogicky môže sťažovateľ poukázať na R 4/1997. Týmto skutočnosťami sa odvolací súd nezaoberal, neodôvodnil prečo dospel k záveru, že obvinený vedel, že pácha trestný čin na chorej osobe. Spôsob, akým krajský súd aplikoval relevantnú právnu úpravu na prípad obvineného, vykazuje znaky svojvôle a arbitrárnosti.

Súd svoj záver odôvodňuje tým, že obvinený v podstate od malička pozná poškodenú a s touto sa pravidelne stretával a u nich aj býval, musel vedieť, že poškodená nie je v úplnom poriadku (str. 7 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu). Obvinený tvrdí, že jeho úmysel nemôže byť vyjadrený slovami, že musel vedieť, že poškodená nie je celkom v poriadku, pretože z toho nevyplyva, že naozaj vedel, že poškodená nie je celkom v poriadku a ani že ak aj vedel, že nie je celkom v poriadku, prečo to súčasne podľa súdu znamená, že vedel, že je chorá. Na základe čoho obvinený mal a musel vedieť (str. 8 rozsudku odvolacieho súdu), že poškodená duševne v poriadku nie je, pričom mal a musel vedieť neznamená, že vedel (a chcel, prípadne bol s tým uzrokován), čo je predpokladom jeho trestnej zodpovednosti, súd sa musí vyjadrovať jednoznačne. Stručne povedané odvolací súd uzatvoril, že obvinený mal a musel vedieť, prípadne na iných miestach, že vedel, že poškodená nie je v poriadku (str. 8 odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu a inde), nikde tento súd neuviedol, že obvinený vedel, že poškodená je chorá, a teda neuviedol základný znak skutkovej podstaty trestného činu, pre ktorý ho uznal vinným, jeho úmysel k následku. Napriek tomu uznal takto vinu obvineného a uložil mu trest. V tomto obvinený vidí zásadné porušenie jeho práva na obhajobu. [...]

Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., vzhľadom na vyššie uvedené, keďže nebolo preukázané zavinenie obvineného k jeho vedomosti spáchania činu na chránenej osobe - chorej osobe, došlo k nesprávnej aplikácii ustanovenia § 139 ods. 1 písm. f) Tr. zák. a § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák.“

Obvinený F. B. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach, o ktoré sa dôvod dovolania opiera, a aby podľa § 386 ods. 2 zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre a v zmysle § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal tomuto súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka, ktorá uviedla v podstate nasledovné:

„[...] V rámci konania pred súdom prvého stupňa, svedok P. P. ako osoba, ktorá sa po dlhé roky starala o poškodenú a žila s ňou v jednej domácnosti, vo svojej výpovedi uviedol, že poškodená nie je schopná

sa sama o seba postarať, vie ísť sama na WC, nevie si sama pripraviť jedlo, vie si sama zaliť kapučíno, vziať ovocie z misky, odbaliť keks. Obžalovaného poznajú 20 rokov, navštevovali sa, bývali v spoločnej domácnosti. Podľa svedka obžalovaný musel vedieť, že T. je iná. Podobne znalkyňa P. P. F. v oboch svojich výsluchoch uviedla, že u mentálnej retardácie ľahkého stupňa nemusí byť na osobe hneď vidieť, že je mentálne retardovaná, ale ak je s ňou človek v bežnom kontakte, tak priemerne inteligentný človek si všimne, že s ňou nie je niečo v poriadku a to vzhľadom aj k infantilným prejavom, chudobnej slovnej zásobe opakovaním naučených fráz a tým, že sa hrá s mladšími deťmi. S prihliadnutím na vyššie popísané dôkazy mám za to, že obžalovaný musel vedieť o tom, že poškodená trpí duševnou poruchou. [...] Tu neobstoí ani obrana obžalovaného, ktorý uvádza, že tiež sám, podobne ako poškodená, navštevoval špeciálnu školu a to z viacerých hľadísk. Poukazujem na to, že obžalovaný napriek uvedenému, podľa vlastného tvrdenia, riadne pracoval, dokonca aj na pozícii operátor výroby respektíve pracoval agentúrne. Poukazujem aj na výsledky znaleckého skúmania obžalovaného z odboru zdravotníctvom a farmácia, odvetvie psychiatria, keď zo znaleckého posudku číslo XX/XXXX P. Q. Š. vyplýva, že [...] obžalovaný v čase spáchania skutku vedel rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť, to znamená, že v čase spáchania činu boli zachované jeho rozpoznávacie schopnosti. Obvinený v čase spáchania činu mal schopnosť ovládať svoje konanie zníženú o tretinu. Znaleckým dokazovaním teda nebola u obžalovaného zistená taká porucha alebo choroba, ktorá by znížovala jeho schopnosť vnímať, rozpoznávať alebo si pamätať. Znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria zároveň u obžalovaného nepopisuje zníženie intelektu do pásma podpriemeru, ale konštatuje, že u obžalovaného ide o intelekt hraničný, simplexnú osobnosť s nízkou vzdelanostnou úrovňou. Nebola u neho teda zistená žiadna porucha alebo odchýlka, ktorá by mu znemožňovala rozlišovať správanie poškodenej od správania bežných osôb netrpiacich mentálnou retardáciou.

V tejto súvislosti poukazujem aj na zabezpečené listinné dôkazy ako posudok Okresného úradu Bratislava II č. j. Soc. XXXX/XXXX z 18.09.2023, z ktorého je zrejmé, že poškodená sa už v roku 2003 (keď mala šesť rokov), považovala za osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, bola nesamostatná, vyžadovala dozor, sledovanie a zvýšenú starostlivosť a bola odkázaná na sprievod inej osoby. Už v tomto čase bola sledovaná neurológom a psychológom pre zaostávanie vo vývoji. Podobne aj z odborného posudku o invalidite z 15.06.2015 je zrejmé, že poškodená je retardovaná [...]. Z vyššie uvedeného vyplýva, že poškodená už od malička trpela duševnou poruchou - mentálnou retardáciou, pričom táto porucha sa prejavovala aj navonok. Obžalovaný bol osobou, ktorý bol s poškodenou v dlhodobom kontakte, podľa jeho vlastných slov od malička, dokonca s ňou jedno obdobie býval v spoločnej domácnosti a preto mám za to, že musel vedieť, že trpí určitou duševnou poruchou. Nie je pritom rozhodujúce, či obžalovaný vedel, že poškodená trpí práve mentálnou retardáciou, respektíve, či obžalovaný vie a vedel pomenovať jej diagnózu, rozhodujúce je to, že ako vyplýva z výsluchu svedka P. P. a aj znalca P. P. F., musel vedieť, že je iná. [...] Aj keď obžalovaný vychodil špeciálnu školu, pracoval, je otcom viacerých detí, v minulosti sa dostal do rozporu so zákonom a je teda zrejmé, že jeho intelekt nie je na takej nízkej úrovni, že by nevedel rozlíšiť, či osoba zvláda alebo nezvláda základné úkony a teda či sa jej správanie a jeho prejavy líšia alebo nelíšia od normálu. Navyše poškodená trpí aj výrazným zrakovým postihnutím, v dôsledku ktorého vidí len na veľmi malú vzdialenosť. Nie je pravdou, že by odvolací súd neuviedol, respektíve nevysvetlil, prečo mal za to, že obžalovaný musel vedieť o tom, že poškodená nie je v poriadku. Práve naopak odvolací súd na strane 7 a 8 rozsudku jasne uvádza, že táto okolnosť vyplývala z výpovede svedka P. P. aj z výsluchu znalca P. P. F. ako aj znaleckého posudku P. W., z ktorých dôkazov bolo jednoznačne a nepochybne preukázané, že poškodená ako dospelá osoba bola nesamostatná, žijúca v spoločnej domácnosti so starou mamou a strýkom, vykonávajúca absolútne jednoduché úkony a teda, že je zrejmé, že duševne nie je v poriadku. Okrem uvedeného súd správne vyhodnotil aj to, že obžalovaný poznal poškodenú dlhú dobu, žil s ňou v jednej domácnosti a teda musel vedieť o vyššie popísanom. S poukazom na vyššie popísané mám za to, že v danom prípade nie je daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, nakoľko krajský súd v Nitre vec správne právne posúdil. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku uvádzam, že odsúdený ho v dovolaní síce uvádza, avšak len formálne, nakoľko v celom obsahu dovolania sa nenachádza bližšie zdôvodnenie alebo špecifikácia tohto dôvodu.“ Prokurátorka navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného F. B.O. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) skúmal procesné podmienky na podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], osobou oprávnenou na podanie dovolania [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), podané dovolanie spĺňa obligatórne náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je splnený.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť súdneho rozhodnutia v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Preto sú možnosti podania dovolania - vrátane dovolacích dôvodov - striktne obmedzené, aby sa potenciálne „širokým“ uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala v rámci konania pred dovolacím súdom ďalšia riadna opravná inštancia a dovolanie nebolo chápané len ako ďalšie odvolanie. Pokiaľ by zákonodarcu zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

Najvyšší súd pripomína, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je dovolací súd viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku (R 120/2012-I). Z uvedeného je preto potrebné vyvodíť, a to aj s ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, že najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu dodržiavania zákonnosti, nemôže ísť nad rámec návrhu a tam špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu.

Právo na obhajobu tak, ako je zakotvené v článku 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v článku 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd i v článku 6 ods. 3 písm. b), písm. c), písm. d) Dohovoru a v neposlednom rade v ustanovení § 2 ods. 9 Trestného poriadku treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov, činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, keďže zabezpečuje aj rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátorom na druhej strane. Zmyslom tohto práva je zaručiť ochranu zákonných záujmov a práv osoby, proti ktorej sa konanie vedie, pretože aj bezchybné rešpektovanie práva na obhajobu, je dôležitým predpokladom vydania zákonného a spravodlivého rozhodnutia.

V úzkej spojitosti s právom na obhajobu treba vnímať právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia spočíva v troch nasledujúcich a vzájomne sa dopĺňujúcich rovinách:

- a) je korelátom práva účastníka konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na tieto dostal od súdu náležitú odpoveď,
- b) predstavuje jednu zo záruk, že „výkon spravodlivosti“ (justice in procedural effect, resp. justice in action) nie je arbitrárny (svojvoľný), nepriehľadný a že rozhodovanie verejnej moci je kontrolované verejnosťou,
- c) vytvára predpoklad pre účinné uplatnenie opravných prostriedkov, ktoré má strana konania k dispozícii.

Výrok rozhodnutia sám o sebe nestačí na to, aby naplnil požiadavku spravodlivého procesu, pretože z pohľadu obvineného je potrebné, aby bolo zrejmé, akými úvahami sa súd riadil, ako sa vysporiadal s dôkazmi a ktorá argumentácia bola pre súd presvedčivejšia a tvorí základ jeho rozhodnutia. Preto musí byť daný výrok náležite odôvodnený. Sprostredkovaným výsledkom je následne možnosť obvineného „skontrolovať“, ako sa súd vysporiadal s jeho argumentáciou a dôkazmi, čím získa obraz o výkone spravodlivosti, v „jej mene“ (Tatishvili v. Rusko). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia sa musí vysporiadať s relevantnými právnymi a skutkovými otázkami ako aj argumentami obvineného, ktoré sú podstatného právneho významu.

Napriek nespornému významu vyššie rozvedeného práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia nejde o právo absolútne. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie nemožno interpretovať v tom zmysle, že by zahŕňalo podrobnú odpoveď na každý argument strany konania (Ván de Hurk v. Holandsko, resp. Ruiz Torija v. Španielsko). Podstatou práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia je povinnosť súdu vyhodnotiť a v odôvodnení rozhodnutia zareagovať na hlavné námietky účastníka konania (Donadze v. Gruzínsko) a riadne posúdiť tvrdenia, argumenty a dôkazy predložené stranou konania (opätovne viď. napr. Van de Hurk v. Holandsko). Na podklade takéhoto postupu súdu je následne možné kvalifikovaným spôsobom posúdiť, či bolo konanie ako celok spravodlivé.

Dovolací súd pripomína, že nemôže skúmať hodnotenie dôkazov ako ani „kvalitatívnu správnosť“ úvah súdov nižších stupňov vo vzťahu k dostatočnosti dôkazného podkladu pre nimi vnímané zistenie skutkového stavu v miere spoľahlivej a obsahovo spôsobilej pre rozhodnutie vo veci samej. Dovolací súd rovnako nemôže (výnimku predstavuje procesná situácia, ak je dovolateľom minister spravodlivosti; viď § 371 ods. 3 Trestného poriadku) skúmať a meniť ani správnosť a úplnosť skutku zisteného práve na podklade už skôr vykonaného hodnotenia dôkazov, ktoré sa realizuje v konaní pred súdmi nižšej inštancie.

Dovolateľ v podanom dovolaní v súvislosti s označeným dovolacím dôvodom namietal nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť, resp. svojvoľnosť napadnutého rozsudku, keďže rozsudok krajského súdu neobsahuje údaje o tom, ako sa tento súd vysporiadal s otázkou zavinenia s poukazom na vyžadované aspoň minimálne uzrokovanie (nepriamy úmysel) obvineného s tým, že čin pácha na chránenej osobe podľa § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona. Dovolateľ špeciálne upriamuje pozornosť na to, že podľa jeho názoru je nedostatočné, ak krajský súd v odôvodnení rozsudku uvádza, že obvinený musel vedieť, že poškodená nie je v úplnom poriadku. Takéto formulácie podľa jeho názoru nemôžu viesť k ustáleniu skutkových zistení v tom smere, že obvinený vedel, že poškodená je vážne a dlhodobo chorá.

K dovolateľom nastoleným dovolacím námietkam obsahovo zodpovedajúcim dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku najvyšší súd uvádza nasledovné.

Podľa § 18 Trestného zákona na priťažujúcu okolnosť alebo na okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, sa prihliadne, ak ide o

- a) ťažší následok, aj vtedy, keď ho páchatel' zaviniť z nedbanlivosti, ak tento zákon nevyžaduje aj v tomto prípade zavinenie úmyselné, alebo

b) inú skutočnosť, aj vtedy, keď o nej páchatel' nevedel, hoci o nej vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol, ak tento zákon nevyžaduje, aby o nej páchatel' vedel.

Vychádzajúc z citovaného ustanovenia možno konštatovať, že Trestný zákon upravuje všeobecnú podmienku pripísania trestnej zodpovednosti páchatel'ovi za spáchanie trestného činu v kvalifikovanej skutkovej podstate, podľa ktorej sa okrem naplnenia všetkých obligatórnych znakov skutkovej podstaty trestného činu v základnej skutkovej podstate vyžaduje aj naplnenie všetkých znakov kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu vrátane zodpovednosti páchatel'a za zavinenie príťažujúcej okolnosti podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty alebo inej okolnosti podmieňujúcej použitie vyššej trestnej sadzby aspoň v rozsahu nevedomej nedbanlivosti podľa § 16 ods. 1 písm. b) Trestného zákona. Nevedomá nedbanlivosť páchatel'a vo vzťahu k osobitnej príťažujúcej okolnosti alebo inej okolnosti podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty však nepostačuje v prípade, ak Trestný zákon osobitne vyžaduje, aby páchatel' trestného činu o takejto okolnosti vedel.

Trestný zákon považuje za nedostatočnú nevedomú nedbanlivosť páchatel'a z hľadiska jeho zodpovednosti za zavinenie príťažujúcej okolnosti alebo inej okolnosti podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty v prípade kvalifikovanej skutkovej podstaty - spáchal čin na chránenej osobe. S poukazom na označenú kvalifikovanú skutkovú podstatu vyskytujúcu sa početne pri rôznych trestných činoch upravených v osobitnej časti Trestného zákona sa bez výnimky vyžaduje prítomnosť vedomostnej zložky v zavinení páchatel'a, t. j. páchatel' trestného činu musí mať vedomosť o tom, že poškodený je osobou s jednou, resp. viacerými vlastnosťami alebo atribútmi, ktoré Trestný zákon definuje v § 139 ods. 1 Trestného zákona, čo znamená, že páchatel' musí konať vo vzťahu k tejto osobitnej príťažujúcej okolnosti minimálne v stave vedomej nedbanlivosti (primerane R 117/2014).

Vo všeobecnosti možno uviesť, že zodpovednosť páchatel'a za zavinenie príťažujúcej okolnosti upravenej v kvalifikovanej skutkovej podstate - čin spáchal na chránenej osobe - je daná vtedy, ak obvinený vedel, že v dôsledku jeho konania alebo opomenutia môže byť spôsobom uvedeným v Trestnom zákone ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo porušené či ohrozené iné zákonom chránené práva alebo slobody osoby s vlastnosťou alebo atribútom prináležiacou chránenej osobe (vedomostná zložka).

Uvedenú skutočnosť možno vyvodiť z ustanovenia § 139 ods. 2 Trestného zákona, podľa ktorého sa kvalifikovaná skutková podstata - čin spáchaný na chránenej osobe - nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby. Pre bližšie vysvetlenie najvyšší súd uvádza, že pri nevedomej nedbanlivosti s osobitným poukazom na absenciu vedomostnej zložky páchatel'a nikdy nemôže byť splnená podmienka uplatnenia kvalifikovanej skutkovej podstaty - spáchal čin na chránenej osobe - podľa § 139 ods. 2 Trestného zákona. Z obsahu zákona je preto zrejmé, že v prípade označenej kvalifikovanej skutkovej podstaty Trestný zákon osobitne vyžaduje, aby obvinený o stave obvineného aspoň vedel a všeobecné pravidlo podľa § 18 písm. b) Trestného zákona sa preto vo vymedzenom prípade neuplatní.

Zohľadňujúc formulované právne úvahy najvyšší súd zdôrazňuje, že otázka prítomnosti vedomostnej zložky obvineného ohľadne stavu poškodenej osoby z hľadiska možnosti aplikácie kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 200 ods. 2 písm. b) Trestného zákona je otázkou, na ktorú bolo potrebné dať obvinenému pre naplnenie požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia adekvátnu odpoveď aspoň v takom rozsahu, aby bolo z odôvodnenia súdneho rozhodnutia zrejmé, akými úvahami sa krajský súd pri ustálení tohto sporného skutkového zistenia riadil.

Dovolací súd za účelom overenia tvrdení obvineného o nedostatočnosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia v tomto smere nahliadol do rozsudku krajského súdu a konštatuje, že námietka obvineného týkajúca sa nedostatočnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku, resp. smerujúca k spochybneniu jeho preskúmateľnosti s poukazom na údajné nevysporiadanie sa s tým, či mal obvinený vedomosť o tom, že poškodená je chorá osoba nie je dôvodná. Z obsahu napadnutého rozsudku je zrejmé, že krajský súd sa v odôvodnení špeciálne zaoberal tým, či obvinený mal v čase spáchania skutku vedomosť o tom, že zistený skutok pácha na chránenej (chorej) osobe. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na vykonané

dokazovanie, najmä na výpoveď svedka P. P. a výpoveď znalkyne P. P. F., ako aj na jej znalecký posudok a znalecký posudok P. O. W. a skutkovo ustálil, že poškodená dlhodobo ako dospelá osoba bola nesamostatná, žijúca v spoločnej domácnosti so starou matkou a strýkom, vykonávajúca iba absolútne jednoduché úkony ako je uvarenie si kávy alebo čaju, pričom bolo zrejmé, že táto duševne v poriadku nie je. Krajský súd tiež zdôraznil, že obžalovaný určitý čas býval s poškodenou v spoločnej domácnosti, pričom si musel všimnúť, že táto je nesamostatná a potrebuje pri svojich činnostiach dozor a sprievod inej osoby. Odvolací súd následne skutkovo uzavrel, že obvinený vedel, že poškodená nie je v poriadku a že je chorá (porovnaj str. 7 - 8 napadnutého rozsudku odvolacieho súdu).

Dovolací súd dáva do pozornosti obvineného nasledovnú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku:

„Práve na základe týchto skutočností je možné konštatovať, že obžalovaný vedel, že poškodená nie je v poriadku, že je to chorá osoba a preto bolo potrebné jeho konanie právne kvalifikované aj podľa ods. 2 písm. b/ Tr. zák., t. j. že obžalovaný čin spáchal na chránenej osobe - chorej osobe v zmysle ustanovenia § 139 ods. 1 písm. f/ Tr. zák. V tejto časti bolo potom odvolanie prokurátora dôvodné a na základe vykonaných dôkazov odvolací súd konanie obžalovaného potom aj kvalifikoval, po zrušení rozsudku súdu I. stupňa, podľa § 200 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. f/ Tr. zák. ako zločin sexuálneho násillia.“

Najvyšší súd konštatuje, že napadnutý rozsudok krajského súdu je odôvodnený tak, že vychádza z hodnotenia dôkazov v intenciách podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku - založenom na vnútornom presvedčení súdu premietnutého do myšlienkových úvah vyjadrených v písomnom vyhotovení odsudzujúceho rozsudku a na starostlivom uvážení okolností prípadu tak jednotlivo, ako aj v ich súhrne (primerane R 68/2008). Opak by mohol platiť v prípade, ak by príslušný súd vinu obvineného konštatoval len na podklade zovšeobecňujúceho konštatovania bez odkazu na konkrétne výsledky vykonaného dokazovania a odôvodnenia všetkých skutočností rozhodujúcich pre trestnú vec, ktorá je predmetom dovolacieho prieskumu najvyšším súdom (obdobne I. ÚS 712/2014), čo sa však v tomto prípade zjavne nestalo.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu je dostatočne zrejmé, aké dôvody viedli krajský súd k záveru, že u obvineného bola v čase spáchania činu prítomná vedomostná zložka zavinenia vo vzťahu k osobitnej priťažujúcej okolnosti, ktorá postačuje na pripísanie zodpovednosti páchatel'a za zavinenie v kvalifikovanej skutkovej podstate zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Tieto dôvody sú navyše vymedzené presvedčivo (s poukazom na konkrétne dôkazy), jasne, zrozumiteľne a úplne tak, že nemožno konštatovať, že by konajúci súd pristúpil k hodnoteniu dôkazov selektívne alebo arbitrárne. Dovolací súd preto uzatvára, že odôvodnenie rozsudku v napadnutej časti je presvedčivé, pričom zjavne spĺňa požiadavky na odôvodnenie rozsudku v kontexte práva obvineného na spravodlivý proces.

Najvyšší súd pripomína, že právo na spravodlivý proces nezaručuje právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04).

Dovolací súd napokon sumarizuje, že napadnutý rozsudok spĺňa požiadavku zákonnosti, presvedčivosti a preskúmateľnosti, keď jasne a zrozumiteľne dáva obvineného odpoveď na ním namietanú skutkovo relevantnú a pre výsledok trestného konania zásadnú otázku ohľadne prítomnosti vedomostnej zložky zavinenia obvineného vo vzťahu k osobitnej priťažujúcej okolnosti podľa § 200 ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona. Je preto zrejmé, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je na podklade námietok dovolateľa naplnený.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať, ani meniť.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že účinné uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pripúšťa dve vzájomne sa nevylučujúce alternatívy námietok; prvá umožňuje dovolateľovi vyjadrovať nesúhlas s právnou kvalifikáciou skutku a druhá s neprávym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia. Dikciou vety za bodkočiarkou sa zároveň zdôrazňuje, že v každom prípade musí ísť o námietky striktne právne a nikdy nie skutkové. Uvedené sa v praktickej rovine prejavuje v tom, že najvyšší súd na podklade dovolania obvineného či generálneho prokurátora podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku, prípadne osôb uvedených v § 369 ods. 5 Trestného poriadku, nemôže preskúmať správnosť zisteného skutku a postup, akým konajúce súdy v konkrétnej veci vyhodnotili dôkaznú situáciu, nakoľko k takejto činnosti nedochádza na poklade hmotnoprávnych, ale procesných ustanovení (k tomu viď: R 57/2007-II., ZSP 46/2013-II. alebo R 47/2014-II.). Inými slovami, dovolací súd je zásadne viazaný skutkovým stavom (ako je uvedený v napadnutom rozhodnutí), ku ktorému vo veci dospeli nižšie konajúce súdy. Ani namietanie rozsahu vykonaného dokazovania či spôsobu, akým súdy hodnotili jednotlivé dôkazy a dôkaznú situáciu ako celok, teda nespadá pod dôvody dovolania v zmysle prvého odseku § 371 Trestného poriadku.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod..

Z podaného dovolania možno vyvodiť, že obvinený namieta nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku ako celku (t. j. aj jeho výrokovej časti) a poukazuje konkrétne na neuvedenie údajov o tom, ako sa súd vysporiadal s otázkou zavinenia obvineného vo vzťahu ku priťažujúcej okolnosti podľa § 200 ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Najvyšší súd vychádzajúc z obsahu dovolania (§ 385 ods. 1 Trestného poriadku) konštatuje, že dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obsahovo zodpovedá dovolateľova námietka nepreskúmateľnosti rozsudku v rozsahu jeho skutkovej vety, nadväzujúcej právnej vety a právnej kvalifikácie skutku podľa § 200 ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Proces skúmania naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu a naplnenia znakov odôvodňujúcich použitie kvalifikovanej skutkovej podstaty (vrátane vedomostnej zložky páchatela ohľadne priťažujúcej okolnosti - čin spáchal na chránenej osobe) je z hľadiska myšlienkového postupu súdu a orgánov činných v trestnom konaní subsumpciou (alebo podradením) zisteného a ustáleného skutku pod príslušné zákonné ustanovenia všeobecnej a osobitnej časti Trestného zákona. Podradenie skutkových zistení pod konkrétne zákonné ustanovenia je otázkou právnou, a preto pokiaľ obvinený v dovolacom konaní napáda nepreskúmateľnosť rozsudku ako celku (jednak odôvodnenia, ale aj jeho výrokovej časti) z dôvodu, že neobsahuje údaje o tom, ako sa súd vysporiadal s otázkou jeho zavinenia vo vzťahu k priťažujúcej okolnosti, pričom vo svojej podstate tým okrem iných častí rozsudku napáda aj nepreskúmateľnosť skutkovej vety z hľadiska jej právnej kvalifikácie podľa § 200 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, jedná sa o otázku právnou (a nie skutkovú), ktorá je spôsobilá naplniť dovolací dôvod

podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

O výrokovej časti rozsudku súdu v trestnom konaní platí, že táto musí byť vždy založená na súlade medzi skutkovou vetou, právnou vetou a právnou kvalifikáciou. V prípade použitia osobitnej trestnej sadzby musí byť daný tiež súlad medzi skutkovou vetou a výrokom o treste. Za predpokladu, že medzi nimi tento súlad nie je, nemožno konštatovať správne právne posúdenie veci z dôvodu, že nemohlo dôjsť k vykonaniu správneho myšlienkového procesu subsumpcie (podradeniu) skutkového stavu pod právnou normu. Nesúlad medzi skutkovou vetou, právnou vetou a právnou kvalifikáciou, resp. výrokom o treste (v prípade použitia osobitnej trestnej sadzby) zakladá právnú vadu rozhodnutia súdu, ktorá môže, ale aj nemusí odôvodniť zrušenie právoplatného rozhodnutia v dovolacom konaní v závislosti od stupňa ovplyvnenia postavenia obvineného v tomto trestnom konaní v príčinnej súvislosti s identifikovanou právnou vadou (najmä s poukazom na § 371 ods. 5 Trestného poriadku).

Podľa § 163 ods. 3 Trestného poriadku výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne aj s uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.

Podľa stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. S 14/2019 uverejnenom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2019 platí v súvislosti s § 163 ods. 3 Trestného poriadku nasledovné: „Odsudzujúci výrok o vine má jednak skutkovú časť (vetu), a jednak právnú časť, teda právnú vetu a právnú kvalifikáciu. Skutková veta odráža faktické okolnosti, ktoré sú právne relevantné z hľadiska základnej alebo kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu, teda kvalifikačne použitého ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona. Formulácia „uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu“ (§ 163 ods. 3 Trestného poriadku) znamená povinnosť uviesť vo výroku o vine odsudzujúceho rozsudku okrem skutkovej vety aj tzv. právnú vetu, vychádzajúcu zo znenia ustanovenia (ustanovení), použitého (použitých) na právnú kvalifikáciu činu, ktoré sú označené vo výroku o vine zákonným pomenovaním a číselným paragrafovým označením (s nimi je priamo spojená trestná sadzba trestu odňatia slobody). Do kategórie faktických okolností uvedených v predchádzajúcom odseku a tvoriacich súčasť skutkovej vety patria aj skutočnosti, ktoré podľa ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona vyvolávajú použitie osobitnej trestnej sadzby, namiesto použitia sadzby, ktorá je uvedená v kvalifikačne relevantnom ustanovení osobitnej časti Trestného zákona, resp. namiesto sadzby iného trestu než trestu odňatia slobody, ktorá z právnej kvalifikácie činu inak vyplýva (§ 47 ods. 2, § 61 ods. 4 a 5 Trestného zákona). Skutočnosti bez kvalifikačnej relevancie, vyvolávajúce použitie ustanovenia všeobecnej časti Trestného zákona, ktoré len upravuje hranice trestnej sadzby priradenej ku kvalifikačne použitému ustanoveniu osobitnej časti Trestného zákona (§ 38 ods. 3 až 6, § 41 ods. 2 samostatne alebo v spojení s § 42 ods. 1, § 61 ods. 3 a 6 Trestného zákona), nie sú súčasťou skutkovej vety výroku odsudzujúceho rozsudku. Dotknuté ustanovenia sa uvádzajú (označujú) vo výroku o treste v zmysle § 165 ods. 1 Trestného poriadku („s uvedením zákonných ustanovení, podľa ktorých bol trest uložený“).

Zohľadňujúc námietky obvineného sa dovolací súd v intenciách predloženej veci zaoberal tým, či existuje súlad medzi skutkovou vetou, právnou vetou, resp. právnou kvalifikáciou skutku uvedenými vo výrokovej časti napadnutého rozsudku krajského súdu tak, ako to vyžaduje § 163 ods. 3 Trestného poriadku.

Vo všeobecnej rovine možno uviesť, že na to, aby mohol byť skutok právne kvalifikovaný ako čin spáchaný na chránenej osobe - chorej osobe, musí skutková veta kumulatívne zrkadliť nasledovné faktické okolnosti:

a) poškodený je osobou chorou v zmysle legálnej definície podľa § 127 ods. 6 Trestného zákona (§ 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona),

b) čin bol páchatelom spáchaný v súvislosti s chorobou tejto osoby (§ 139 ods. 2 Trestného zákona), t. j. páchatel vedel, že poškodený je osobou chorou a túto okolnosť spájal s jeho menším odporom alebo slabšou odvetou, umocnením účinku trestného činu alebo inou okolnosťou, ktorá zakladá alebo podporuje rozhodnutie páchatela spáchať trestný čin (porovnaj R 117/2014).

V skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku krajského súdu je uvedené nasledovné:

„dňa 24.07.2020 v čase od 18.00 hod. do 20.00 hod. v priestoroch kuchyne rodinného domu číslo XXX v obci Š., okres D., pristúpil odzadu k poškodenej T. P., osobe s ťažkým zdravotným postihnutím - ľahkou mentálnou retardáciou, stiahol jej nohavičky, oprel ju o kuchynskú linku, chytil ju za prsia, intímne partie a zadok, čo poškodenú bolelo, nakoľko jej tlačil na brucho, otočil ju tvárou k sebe a začal bozkávať na ústa a krk, pričom ho poškodená od seba otláčala, opakovala mu, nech ju nechá, nech prestane, bránila sa, čo však nebral na vedomie, následne si pred poškodenú kľakol a jazykom jej olizoval vagínu, počas čoho si obnažil svoje intímne partie a masturboval, po čom jej ako odmenu za mlčanie sľúbil mobilný telefón a týmto konaním spôsobil poškodenej vznik adaptačnej poruchy - zmiešanej úzkostnej a depresívnej reakcie, ktorá sa u nej prejavovala poruchou nálady s anxiitou, obavami, nespavosťou, plačlivosťou a poruchami pozornosti.“

Dovolací súd po preskúmaní citovanej skutkovej vety dáva za pravdu obvinenému, že odvolací súd zistený skutok nesprávne právne posúdil, keďže vo výrokovej časti napadnutého rozsudku možno identifikovať čiastočný nesúlad medzi skutkovou vetou, časťou právnej vety a časťou právnej kvalifikácie skutku.

Z hľadiska dovolacieho konania relevantné nesprávne právne posúdenie zisteného skutku spočíva v neprijateľnej právnej kvalifikácii skutkovej vety podľa ods. 2 písm. b) § 200 Trestného zákona, nakoľko zo skutkovej vety nemožno vyvodiť, že by obvinený spáchal čin v súvislosti s chorobou poškodenej. V relevantnej časti skutkovej vety je uvedené len to, že poškodená je osobou chorou vyjadrenou formuláciou osoba s ťažkým zdravotným postihnutím - ľahkou mentálnou retardáciou a teda je vyjadrený len kvalifikačný znak podľa § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, nie však kvalifikačný znak podľa § 139 ods. 2 Trestného zákona, ktorých vyjadrenie v skutkovej vete až v súhrne umožňuje právnu kvalifikáciu skutku podľa § 200 ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Bez kumulatívneho vymedzenia oboch menovaných kvalifikačných znakov nemožno konštatovať naplnenie osobitnej priťažujúcej okolnosti podmieňujúcej použitie kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 200 ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Najvyšší súd preto uzatvára, že skutková veta v rozpore s § 163 ods. 3 Trestného poriadku neobsahuje všetky faktické okolnosti podmieňujúce použitie dotknutej kvalifikovanej skutkovej podstaty. Špeciálne je potrebné dať za pravdu obvinenému, že skutková veta neobsahuje žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že v čase spáchania skutku mal vedomosť o tom, že poškodená je osobou chorou podľa § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona v spojení s § 127 ods. 6 Trestného zákona napriek tomu, že takúto okolnosť musí byť možné pri použití dotknutej kvalifikovanej skutkovej podstaty zo skutkovej vety aspoň vyvodiť.

S poukazom na vyššie uvedené právne úvahy najvyšší súd sumarizuje, že zistený skutok je z hľadiska § 163 ods. 3 Trestného poriadku dostatočne vymedzený tak, aby ho bolo možné kvalifikovať podľa § 200 ods. 1 Trestného zákona, avšak krajský súd zistený skutok nesprávne právne posúdil aj ako spáchaný v kvalifikovanej skutkovej podstate podľa § 200 ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. f) Trestného zákona, čím došlo k porušeniu zákona v označených ustanoveniach, ako aj v § 139 ods. 2 Trestného zákona a § 163 ods. 3 Trestného poriadku, keďže odvolací súd v právnej vete a pri právnej kvalifikácii čiastočne nevychádzal zo skutkového stavu vyjadreného v skutkovej vete odsudzujúceho rozsudku.

Dovolací súd dopĺňa, že ani pri tomto dovolacom dôvode neposudzoval správnosť úvah krajského súdu, ktoré ho viedli k záveru, že trestný čin sexuálne násilia bol spáchaný voči chránenej osobe podľa § 200 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, keďže toto sa dostatočne neodrazilo v popise skutku. Treba pritom

osobitne zdôrazniť, že z hľadiska dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je rozhodujúce vymedzenie skutku v skutkovej vete výroku o vine rozhodnutia a nie skutočnosti uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

S ohľadom na uvedené najvyšší súd, zistiac naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, vyhovel dovolaniu obvineného a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku (výroky I., II. a III.).

+ + +

Nakoľko obvinený F. B. v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 2To/14/2024, z 3. apríla 2024 a dovolací súd v konaní o dovolaní napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil, bolo podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku potrebné rozhodnúť súčasne o väzbe. Najvyšší súd rozhodol o nevzatí obvineného do väzby, pretože nezistil existenciu žiadneho dôvodu väzby. Osobitne k dôvodu tzv. preventívnej väzby dovolací súd udáva, že napriek určitej kriminálnej minulosti menovaného je toho názoru, že v jeho prípade je potrebné zohľadniť, že od 3. apríla 2024 doposiaľ vykonáva trest odňatia slobody, ktorý už mohol naplniť svoj účel z hľadiska individuálnej prevencie. Dovolací súd preto v tomto okamihu nezistil žiadne konkrétne okolnosti, ktoré by vzbudzovali dôvodnú obavu, že by obvinený pokračoval v trestnej činnosti, a preto nepovažoval za potrebné menovaného pozbaviť osobnej slobody väzbou.

Riadiac sa vyššie uvedeným rozhodol najvyšší súd tak, ako je vyjadrené vo výroku tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.